

KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2024/2025
FORMA STUDIÓW: STACJONARNA

INFORMACJE OGÓLNE

1. Przedmiot: Techniki położnicze i przyjmowanie porodu/ Nauki w zakresie opieki specjalistycznej

2. Wydział: Nauk o Zdrowiu

3. Kierunek studiów: położnictwo, profil praktyczny

4. Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

5. Liczba punktów ECTS: 11

6. Liczba godzin w semestrze

semestr	prj/zp	Lab.CSP/sym
II	78	8
III	78	8
IV	36	4
VI	112	8

7. Język wykładowy: polski

8. Wykładowca: mgr Barbara Cydejko, mgr Małgorzata Serdakowska, dr Halina Śliżewska

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

9. Wymagania wstępne

- 1) Znajomość zagadnień z anatomii, fizjologii człowieka, patologii,
- 2) Wiedza z zakresu podstaw opieki położniczej.
- 3) Wiedza z zakresu podstaw neonatologii.
- 4) Zaliczenie z wynikiem pozytywnym wykładów i ćwiczeń z przedmiotu techniki położnicze i prowadzenie porodu.

10. Cele przedmiotu

C1 Nabycie umiejętności samodzielnego przyjęcia porodu fizjologicznego.

C3 Umiejętność sprawowania opieki nad rodzącą w trakcie porodu fizjologicznego, porodu powikłanego i cięcia cesarskiego.

C4 Uzyskanie wiedzy na temat przebiegu porodu fizjologicznego, porodu z powikłaniami, porodu zabiegowego i cięcia cesarskiego.

C5 Opieka nad pacjentką w przypadku wystąpienia powikłań w przebiegu porodu.

C 6 Kształtowanie postawy odpowiedzialności za wykonywane działania i zrozumienia dla problemów zdrowotnych pacjentek rodzących i ich rodzin.

11. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Student, który zaliczył przedmiot:

UMIEJĘTNOŚCI, potrafi:

D.U.1	Dokonywać oceny stanu zdrowia kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej, płodu, kobiety w okresie połogu i noworodka oraz sytuacji położniczej przy pomocy dostępnych metod i środków, Interpretować wyniki badań, wdrażać interwencje położnicze oraz dokonywać ewaluacji opieki położniczej;
D.U.2.	Rozpoznawać i eliminować czynniki ryzyka w przebiegu porodu, a w razie konieczności zapewniać pacjentce i jej dziecku opiekę specjalistów;
D.U.3	Podejmować działania profilaktyczne i w zakresie promocji zdrowia w stosunku do kobiet w

	okresie okołoporodowym oraz stosować w opiece okołoporodowej zasady wynikające z regulacji prawnych;
D.U.4	Wykorzystywać założenia psychoprofilaktyki położniczej oraz dokonywać wyboru niefarmakologicznych metod łagodzenia bólu porodowego i stosować te metody;
D.U.5	Ustalać indywidualny plan porodu, a w razie konieczności dokonywać jego modyfikacji;
D.U.4	Wykorzystywać założenia psychoprofilaktyki położniczej oraz dokonywać wyboru niefarmakologicznych metod łagodzenia bólu porodowego i stosować te metody;
D.U.5	Ustalać indywidualny plan porodu, a w razie konieczności dokonywać jego modyfikacji;
D.U.4	Wykorzystywać założenia psychoprofilaktyki położniczej oraz dokonywać wyboru niefarmakologicznych metod łagodzenia bólu porodowego i stosować te metody;
D.U.5	Ustalać indywidualny plan porodu, a w razie konieczności dokonywać jego modyfikacji;
D.U.10	Przyjmować poród fizjologiczny i miednicowy;
DU.11	wdrażać standardy opieki położniczej w przypadku porodu pacjentki zarażonej wirusem HIV i w innych sytuacjach trudnych wskazanych w standardzie opieki okołoporodowej;
D.U.10	Przyjmować poród fizjologiczny i miednicowy;
KOMPETENCJE SPOŁECZNE, jest gotów do:	
5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych
12. Treści programowe	
Semestr II	
<ol style="list-style-type: none"> Plan porodu. Prowadzenie i dokumentowanie poszczególnych okresów porodu. Partogram — karta obserwacji porodu. Mechanizm porodu w położeniu podłużnym główkowym ułożeniu potylicowym przednim: rozpoznanie w badaniu położniczym, dane położnicze, przebieg porodu — akty mechanizmu porodowego. Mechanizm porodu w położeniu podłużnym główkowym ułożeniu potylicowym tylnym: rozpoznanie w badaniu położniczym, dane położnicze, przebieg porodu — akty mechanizmu porodowego. Mechanizm porodu w ułożeniach odgięciowych (rozpoznanie w badaniu położniczym, dane położnicze, przebieg porodu, prowadzenie porodu): ułożenie wierzchołkowe, ułożenie ciemieniowe, ułożenie czołowe, ułożenie twarzowe. Przyjęcie rodzącej do porodu zgodnie z przyjętymi procedurami, zasadami — standardami – badanie podmiotowe i przedmiotowe, zwiastuny porodu – oznaki zbliżającego się porodu oznaki początku porodu. Przygotowanie kobiety do porodu. Poród — podział na okresy. Zasady postępowania w poszczególnych okresach porodu zgodnie z założeniami standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej. Ocena sytuacji położniczej na podstawie położniczego badania zewnętrznego i wewnętrznego rodzącej pomoc położnicza w okresie rodzenia się płodu i popłodu – metody łagodzenia bólu porodowego (farmakologiczne i niefarmakologiczne) 	
Semestr III	
<ol style="list-style-type: none"> Dobór i stosowanie odpowiednich udogodnień i pozycji wertykalnych w zależności od okresu porodu i preferencji rodzącej zabiegi okołoporodowe u noworodka i ocena jego stan według obowiązujących skal oceny. Rola i zadania położnej przy prowadzeniu porodu zabiegowego z użyciem kleszczy. Poród zabiegowy z użyciem próżniociągu położniczego (vacuum extractor): wskazania, przeciwwskazania i warunki do założenia próżniociągu, technika wykonania zabiegu. Rola i zadania położnej przy prowadzeniu porodu zabiegowego z użyciem próżniociągu położniczego. Zaburzenia w przebiegu mechanizmu porodowego: w funkcjonowaniu oddzielaniu i wydalaniu łożyska standard postępowania w zaburzeniach funkcjonowania łożyska standard postępowania w zaburzeniach oddzielaniu i wydalaniu łożyska, pozostawienie resztek tkanki łożyskowej w macicy. Ręczne wydobywanie łożyska. Zaburzenia w przebiegu mechanizmu porodowego: <ul style="list-style-type: none"> ✓ zaburzenia czynności skurczowej macicy — postaci zaburzeń czynności skurczowej mięśnia macicy, 	

- ✓ przyczyny,
- ✓ powikłania, postępowanie, zapobieganie zaburzenia rozwierania się części pochwowej szyjki macicy — niedojrzałość szyjki macicy i dystocja szyjkowa, rokowanie,
- ✓ powikłania porodu, postępowanie poród przedłużony — przyczyny, rokowanie, powikłania powikłania pępowinowe: przodowanie i wypadnięcie pępowiny — standard postępowania
- ✓ przodowanie i wypadnięcie rączki — standard postępowania.

Semestr IV

1. Prowadzenie partogramu w sytuacji patologicznego przebiegu porodu. Udzielanie pierwszej pomocy położniczej.
2. Postępowanie z noworodkiem po porodzie.
3. Przygotowanie rodzącej do cięcia cesarskiego ze wskazań nagłych.

Semestr VI

1. Postępowanie z noworodkiem po porodzie z punktacją poniżej 7 pkt wg. skali Apgar.
2. Procedura postępowania z ciążarną/ rodzącą/novorodkiem zakażonych wirusem HIV.
3. Standardy dotyczące opieki nad ciążarną z zagrażającym porodem przedwczesnym i w przebiegu porodu przedwczesnego.
4. Poród drogami natury po cięciu cesarskim.
5. Współczesna diagnostyka w okresie okołoporodowym:
6. Kardiotokografia — analiza zapisu KTG (test bezstresowy, test stresowy) – kardiotokografia komputerowa elektrokardiografia płodu.
7. Pulsoksymetria płodu, biofizyczny profil płodu. Dystocja barkowa — nagła sytuacja położnicza (algorytm postępowania w sytuacji dystocji barkowej).
8. Poród z udziałem osoby towarzyszącej, wspierającej.
9. Zasady prowadzenia i przyjmowania porodu w warunkach pozaszpitalnych.
10. Poród bliźniaczy: rozpoznanie w badaniu położniczym, prowadzenie porodu bliźniaczego - poród pierwszego i drugiego bliźniaka.
11. Postępowanie w trakcie porodu z dzieckiem z urazem okołoporodowym, wadami rozwojowymi, pępowiną dwu naczyniową, w przypadku naczyń błędzących.

Tematy scenariuszy realizowanych w Centrum Symulacji Położniczych:

Semestr II

1. Postępowanie z rodzącą w I okresie porodu- metoda symulacji pośredniej wierności.
2. Przygotowanie rodzącej do cięcia cesarskiego- metoda symulacji pośredniej wierności.

Semestr III

1. Postępowanie z rodzącą w II okresie porodu- metoda symulacji pośredniej wierności.
2. Przygotowanie rodzącej do cięcia cesarskiego ze wskazań nagłych- metoda symulacji pośredniej wierności.

Semestr IV

1. Postępowanie z ciążarną zgłaszającą się z powodu złego samopoczucia- metoda symulacji wysokiej wierności.
2. Postępowanie z ciążarną w III okresie porodu - metoda symulacji wysokiej wierności.

13. Narzędzia/metody dydaktyczne

1. Rozwiązywanie problemu, pobudzenie kreatywności
2. Zadania zespołowe i indywidualne
3. Przykładowe wyniki badań
4. Wybrane studium przypadku
5. Metoda symulacji medycznej

14. Sposoby oceny (częstkowe, końcowe)

- F1. Obecność na zajęciach
- F2. Odpowiedź ustna- kolokwium częstkowe
- F3 wykonywanie czynności bieżących, zaliczenie na ocenę z wpisaniem do Indeksu Umiejętności
- F4 opracowanie procesu pielęgnowania;
- F5 prowadzenie dokumentacji medycznej.
- P1 kolokwium końcowe - odpowiedź ustna

15. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	liczba godzin
1. Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela	320
2. Praca własna studenta	30
suma	330
liczba punktów ECTS	11
16. Literatura	
Literatura podstawowa:	
1. Bręborowicz G.H. Położnictwo i ginekologia, tom I i II PZWL 2020.	
2. Położnictwo ćwiczenia. M. Troszyński wyd . PZWL 2021.	
3. Alternatywne metody opieki okołoporodowej (red.) G. Iwanowicz -Palus wyd. 2019.	
4. Iwanowicz-Palus G., Bień A.Techniki położnicze i prowadzenie porodu. PZWL, 2022.	
Literatura uzupełniająca:	
1. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie standardu organizacyjnego opieki okołoporodowej (ze zmianami 01.01.2019 r.)	
2. Standardy Opieki Medycznej Nad Noworodkiem W Polsce. Zalecenia Polskiego Towarzystwa Neonatologicznego. Polskie Towarzystwo Neonatologiczne.	
3. Stany naglące w położnictwie. (red) E.Dmoch -Gajzlerska PZWL 2011.	
17. Formy oceny – szczegóły	
<p>Obowiązkowa jest 100% obecność (w przypadku nieobecności, zajęcia muszą się odbyć w innym terminie po uprzednim uzgodnieniu z koordynatorem przedmiotu), udokumentowanie procesu pielęgnowania wybranej pacjentki, zaliczenie tematów seminaryjnych (forma ustna), indeks umiejętności praktycznych, spełnienie kryteriów zaliczenia zajęć praktycznych, przestrzeganie regulaminu zajęć praktycznych. W trakcie zajęć student powinien cechować się nienaganną postawą etyczną wobec pacjentów i zespołu.</p> <p>Kryteria zaliczenia zajęć praktycznych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 100% Obecność na zajęciach, kultura osobista, punktualność, obowiązkowość, odpowiedzialność umiejętność nawiązywania kontaktów interpersonalnych, poszanowanie godności pacjentki, prawa do intymności, prawa do informacji i współudziału w podejmowanych decyzjach opiekuńczo-pielęgnacyjnych, zachowanie tajemnicy zawodowej 2. Zapewnienie opieki położnej zgodnie z obowiązującymi standardami oraz zasadami etyki ogólnołudzkiej i zawodowej, 3. Udokumentowanie opieki, 4. Zaliczenie ustne tematyki zajęć praktycznych oraz umiejętności praktycznych w oddziale według indeksu(dziennika) umiejętności. <p>Ocena przez nauczyciela indywidualnej dokumentacji procesu pielęgnowania oraz pracy studentów według indywidualnej karty oceny (Działania w roli członka zespołu opieki zdrowotnej, działania na rzecz własnego rozwoju i rozwoju praktyki położniczej). Praca powinna zawierać aktualne wytyczne/zalecenia dotyczące praktyki zawodowej położnej lub analizę artykułu naukowego.</p> <p>Proces pielęgnowania w oparciu o kryteria:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Prawidłowe rozpoznanie problemów pielęgnacyjnych pacjenta 0-4 2 Prawidłowo sformułowany cel opieki pielęgniarzkiej 0-2 3 Prawidłowo dobrane interwencje pielęgniarzkie 0-4 4 Uwzględnienie edukacji zdrowotnej w procesie pielęgnowania 0-4 5 Posługiwanie się terminologią medyczna 0-3 6 Zachowana hierarchia problemów pielęgnacyjnych 0-3 <p>Łączna liczba punktów 20 pkt Minimalna liczba punktów 10 pkt</p> <p>Kryteria oceny w Centrum Symulacji Położniczych: Check- lista do scenariuszy realizowanych w Centrum Symulacji Położniczych.</p>	
18. Inne przydatne informacje o przedmiocie	
1. Informacja, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, itp. strona internetowa uczelni	
2. Informacje na temat miejsca odbywania zajęć Akademia Bialska, Placówki z którymi Akademia Bialska im. Jana Pawła II podpisała porozumienia w sprawie realizacji zajęć praktycznych z zakresu technik	

położniczych i przyjmowania porodu: Oddział Ginekologiczno- Położniczy Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Białej Podlaskiej (Blok Porodowy).
3. Informacja na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) strona internetowa uczelni
4. Informacja na temat konsultacji (godziny + miejsce) zgodnie z wykazem